

วิธีชุมชนวัด

เป้าหมาย

เพื่อให้ตระหนักถึงแก่นแท้ของความเป็นชุมชนวัดในรูปแบบ
ขนานแท้และดั้งเดิมรวมทั้งสิ่งที่พระศาสนจักรในเอเชียเห็นพ้องต้องกันว่า
จะต้องเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนศิษย์พระคริสต์ในปัจจุบัน

ผลที่คาดหวัง

เมื่อต้นปีที่แล้ว ผู้ประสานงานวิธีชุมชนวัดแห่งหนึ่ง
เล่าว่า ในชุมชนวัดที่ได้สัมผัสอยู่ แทบทุกคนรู้จักกันและมี
ความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี เมื่อมีงานในชุมชน ทั้งงาน
มงคลและงานศพ ก็จะไปร่วมทุกข์ร่วมสุข ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระกันและกัน
บางครั้งก็เพียงไปร่วมกินเลี้ยงแสดงความยินดี นี่เป็นธรรมเนียมที่คนไทยเรา
ปฏิบัติสืบเนื่องกันมา

ไม่นานมานี้ ได้ไปเยี่ยมและสวดภาวนาอุทิศแด่ผู้ตายใน 3 วัด ก็เห็น
ความแตกต่างสุดแต่ความสัมพันธ์ของชุมชน ชุมชนหนึ่งที่พบปะกันอ่านพระ
วาจา รู้จักกันเสมือนเป็นเครือญาติกัน ทำงานด้วยกันอย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีคน

กระบวนการฟื้นฟูชุมชนศิษย์พระคริสต์

หนึ่งเสียชีวิต ทั้งชุมชนต่างมีส่วนร่วม มีหลายคนช่วยกันส่งข่าวให้ทราบ เมื่อไปถึงเห็นแม่บ้าน 2- 3 คน กำลังจัดดอกไม้หน้าหีบศพ ในครัวมี 4- 5 คน ทำอาหาร ผู้อาวุโส 2 – 3 คน เตรียมผัก ปอกกระเทียม วยรุ่มกลุ่มหนึ่งห่อดินสอพอง ญาติ 2-3 คน ตรวจดูรูปผู้ตาย ป้ายประกาศ ซ่อมแซมสายไฟด้านหน้าศาลา ผู้นำคนหนึ่งเตรียมบทอ่านสำหรับมิสซาหน้าศพ มีคนไปมา ทักทาย ได้ถาม ชักซ้อม เพื่อให้กิจกรรมทุกอย่างดำเนินไปเรียบร้อยจนถึงการบรรจุศพ

ในชุมชนวัดที่กล่าวข้างต้น มีเรื่องบ่งชี้อะไรบ้างที่แสดงว่า

1. “สมาชิกของชุมชนคริสตชนย่อยเป็นเพื่อนบ้านกัน” และ
2. “ทุกสิ่งที่พวกเขาร่วมกันทำมาจากความเชื่อ”

กระบวนการฟื้นฟูชุมชนศิษย์พระคริสต์

การก่อตั้งพระศาสนจักรที่เมืองอันติโอก (กิจการอัครสาวก 11: 19-26)

การเบียดเบียนที่เกิดขึ้นสมัยสเทเฟน ทำให้บรรดาศิษย์กระจัดกระจายไป และมาถึงแคว้นเฟนิเซีย เกาเซไประัษและเมืองอันติโอกบรรดาศิษย์ประกาศ พระวาจาแก่ชาวยิวเท่านั้น ในบรรดาคนเหล่านี้ บางคนเป็นชาวไซปรัสและ ชาวไซริน เขาไปถึงเมืองอันติโอก เทศน์สอนชาวกรีกด้วย ประกาศข่าวดีเรื่อง พระเยซูองค์พระผู้เป็นเจ้า พระหัตถ์ขององค์พระผู้เป็นเจ้าอยู่กับเขา คน จำนวนมากเชื่อและกลับใจมาหาองค์พระผู้เป็นเจ้า

จัดทำและเผยแพร่โดย : สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย

กระบวนการฟื้นฟูชุมชนศิษย์พระคริสต์

บรรดาศิษย์ในพระศาสนจักรที่กรุงเยรูซาเล็มรู้อาสนี้ จึงส่งบาร์นาบัสไปยังเมืองอันติโอก เมื่อบาร์นาบัสมาถึงและเห็นผลแห่งพระพรของท่านของพระเจ้า ก็มีความชื่นชม จึงเตือนทุกคนให้มีจิตใจซื่อสัตย์มั่นคงต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า 24 บาร์นาบัสเป็นคนดี เปี่ยมด้วยความเชื่อและพระจิตเจ้า จึงมีผู้คนจำนวนมากเข้ามาเป็นศิษย์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า

บาร์นาบัสเดินทางไปเมืองทาร์ซัสเพื่อตามหาเซาโล เมื่อพบแล้ว ก็พาไปที่เมืองอันติโอก ทั้งสองคนอยู่ร่วมกันในพระศาสนจักรที่นั่นเป็นเวลาหนึ่งปีเต็ม สั่งสอนคนเป็นจำนวนมาก ที่เมืองอันติโอกนี้เองบรรดาศิษย์ได้รับชื่อว่า “คริสตชน” เป็นครั้งแรก

1. จากหนังสือกิจการอัครสาวกตอนนี้ ท่านเห็นบทบาทอะไรที่ชัดเจนและสำคัญของบรรดาศิษย์และของอัครสาวกบาร์นาบัสและเซาโล ในการเริ่มพระศาสนจักร (หรือชุมชนคริสตชน) ยุคแรกเริ่ม?
2. เมื่อมีการพบปะกันในกลุ่ม หลังจากอ่านพระวาจาด้วยกันแล้ว ท่านเคยได้รับความสว่างจากพระวาจาซึ่งทำให้ท่านรักเพื่อนมนุษย์อย่างเป็นรูปธรรมอย่างไรบ้าง? เล่าตัวอย่าง

ให้กลุ่มแสดงความคิดเห็นและแบ่งปันประสบการณ์ของแต่ละคนในเรื่องต่อไปนี

1. “การอ่านพระวาจาจากพระคัมภีร์ส่วนตัวอย่างสม่ำเสมอ และ เจริญชีวิตตามพระวาจา เป็นรากฐานที่จำเป็นของการเริ่มวิธีชุมชนวัด” ท่านเห็นด้วยกับคำกล่าวนี้นาน้อยเพียงไร? ให้เหตุผลประกอบความคิดเห็นของท่านด้วย

2. ท่านสามารถมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในชีวิตและพันธกิจของชุมชนวัดในด้านใดได้บ้าง?

1. วิธีชุมชนวัด หรือ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด”

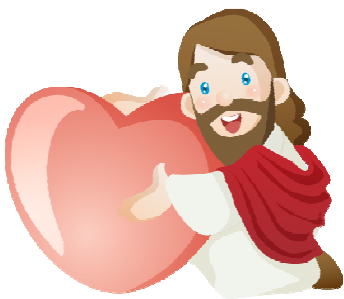
บรรดาพระสังฆราชที่ร่วมประชุมสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชียครั้งที่ 5 (ค.ศ. 1990) ณ เมืองบันดุง อินโดนีเซีย ได้สรุปลักษณะสำคัญของ “วิธีชุมชนวัด” หรือ “วิถีทางใหม่ของการเป็นชุมชนวัด” ไว้ดังนี้

1) ทัศนภาพของบรรดาบุตรธิดาของพระเจ้า

ชุมชนวัด (และพระศาสนจักร) ในเอเชียจะต้องเป็นชุมชนที่มีความเป็นจิตหนึ่งใจเดียวกันของชุมชนย่อยๆ เป็นที่ซึ่งฆราวาส นักบวชและพระสงฆ์รับรู้และยอมรับกันและกันในฐานะเป็นพี่น้องชายหญิงต่อกัน (FABC 5: 8.1.1-2)

2) พระวาจาต้องเป็นจุดศูนย์กลาง

พวกเขามารวมกันเป็นหนึ่งเดียวรอบๆ พระวาจาของพระเจ้า ภาวนา แบ่งปันพระวาจาและสนทนากัน เพื่อแสวงหาพระประสงค์ของพระเจ้าร่วมกันในชุมชน พวกเขาสนับสนุนคำจูงกันและกันในชีวิตประจำวัน

3) ชุมชนวัดแห่งการมีส่วนร่วม

ชุมชนวัด (และพระศาสนจักร) แห่งการมีส่วนร่วม เป็นที่ซึ่งฆราวาส นักบวชและพระสงฆ์ตระหนักรู้ถึงพระพรและพระคุณพิเศษที่พระจิตเจ้าประทานให้แต่ละคน เพื่อเสริมสร้างพระวรกายของพระคริสต์เจ้า เป็นพระศาสนจักรในระหว่างเพื่อนบ้าน เพื่อปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จลุล่วงไปในที่นั้น

4) ชุมชนคริสตชนที่เป็นประจักษ์พยานและประกาศข่าวดี

พวกเขาเป็นประจักษ์พยานถึงพระคริสต์เจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพ ที่ออกไปพบปะกับผู้ต้องการความช่วยเหลือด้วยความรัก สนทนาและร่วมมือกับทุกคนรอบข้างเพื่อให้พระอาณาจักรของพระเจ้าปรากฏเป็นจริง

5) เครื่องหมายเชิงประกาศถึงพระอาณาจักรของพระเจ้าในระหว่างเพื่อนบ้าน

ชุมชนคริสตชนกลายเป็นเครื่องหมายเชิงประกาศ กล้าที่จะชี้ให้เห็นพระอาณาจักรของพระเจ้าซึ่งเป็นอีกมิติหนึ่งที่ต่างไปจากโลกนี้ โดยความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนสังคมที่พวกเขาดำรงชีวิตอยู่

6) ภาวะผู้นำที่ไม่ครอบงำผู้อื่น

การเป็นผู้นำทุกระดับในพระศาสนจักรนี้ จะไม่มีการใช้อำนาจเหนือคนอื่นแต่ทำตัวเป็นดังผู้รับใช้ ยอมสละตัวตนแบบพระคริสต์เจ้า ผู้นำต้องไม่แสวงหาที่จะให้ผู้อื่นมารับใช้ตน แต่ยอมอุทิศตนเพื่อสร้างสังคมมนุษยชาติ

2. หมายเหตุสำคัญ 4 ประการของชุมชนคริสตชนย่อย

เราคริสตชนที่แสดงตนเป็นศิษย์พระคริสต์ใส่ใจชีวิตของชุมชนคริสตชนย่อย ซึ่งมีหมายเหตุสำคัญ 4 ประการตามแนววิถีชุมชนวัด ได้แก่

1. สมาชิกของชุมชนคริสตชนย่อยเป็นเพื่อนบ้านกัน
2. การแบ่งปันพระวาจาเป็นพื้นฐานของการพบปะกันของชุมชนคริสตชนย่อย
3. สิ่งต่างๆ ที่คริสตชนย่อยร่วมกันทำมาจากความเชื่อ
4. ชุมชนคริสตชนย่อยสัมพันธ์กับพระศาสนจักรสากล

การเยื่อมเยียน การช่วยงานต่างๆ ในชุมชน จึงเป็นกิจกรรมที่คริสตชนทำด้วยความเชื่อ ปฏิบัติตามคำสอนของพระเยซูเจ้า แสดงความรักต่อเพื่อนมนุษย์เป็นหนึ่งเดียวกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งในยามสุขและยามทุกข์โศก หลังจากอ่านพระวาจาด้วยกันแล้ว เราได้รับความสว่างจากพระวาจา ซึ่งชี้ให้เรารักเพื่อนมนุษย์อย่างเป็นรูปธรรม และเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ทารกเกิดใหม่ หนุ่มสาวแต่งงาน เจ็บป่วย หรือตาย ความผูกพันกันนั้นจะนำเราให้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน

3. หนังสือ “แผนอภิปาล คริสตศักราช 2010 – 2015” ของสภาพระสังฆราชไทย (หน้า 57-58)

วิถีชุมชนวัด – หรือ วิถีทางใหม่แห่งการเป็นชุมชนวัด(A New Way of being Church) ตามที่สมัชชาพระสังฆราชแห่งเอเชียได้ตกลงกันว่า“ชุมชนวัด (และพระศาสนจักร) ในเอเชียจะต้องเป็นชุมชนที่มีความเป็นจิตหนึ่งใจเดียวกันของชุมชนย่อยๆ ที่ซึ่งฆราวาส นักบวชและพระสงฆ์รับรู้และยอมรับกันและกันในฐานะเป็นพี่น้องชายหญิงต่อกัน... และเป็นชุมชนที่ทุกคนมีส่วนร่วม...” (FABC 5: 8.1.1-2)

ความเป็นประชากรของพระเจ้าตามต้นแบบของชุมชนคริสตชนสมัยอัครสาวกที่ “ดำเนินชีวิตเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน... ดำเนินชีวิตร่วมกันฉันพี่น้อง...” (กจ 4:32, 2:42) จึงมิใช่สิ่งใหม่ แต่เป็น “วิถีชีวิตคริสตชน” ที่เน้นการรู้ฟื้นฟูรูปแบบการเจริญชีวิตคริสตชนที่เน้นความเป็นหมู่คณะ/ชุมชนในทุกระดับของพระศาสนจักร โดยเริ่มตั้งแต่ระดับชุมชนวัดขึ้นไป ชุมชนคริสตชนย่อยๆ ในบริบทชุมชนวัดแสดงออกถึงความเป็นพี่น้องกันโดยมีส่วนร่วม

“ช่วยกันแบ่งเบาภาระและจัดดำเนินการด้านต่างๆของชุมชนวัด... การเอาใจใส่ต่อผู้ยากไร้ต่ำต้อยและการอุทิศตนเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม ชุมชนย่อยๆเหล่านี้มีรากฐานอยู่ที่พระคริสต์เจ้าและดำรงชีวิตอยู่ในพระองค์ โดยสดับฟังพระวาจาของพระเจ้า ร่วมกันภาวนาโดยมีจุดศูนย์รวมอยู่ที่ศีลมหาสนิท เจริญชีวิตร่วมเป็นจิตหนึ่งใจเดียวกัน และเป็นความหวังอันยิ่งใหญ่สำหรับความเป็นอยู่ของพระศาสนจักร” (EA 51)

ที่ประชุมสมัชชาเพื่อกำหนดแผนอภิปาล ค.ศ. 2010 ได้เห็นพ้องต้องกันที่จะเน้นให้ “วิถีชุมชนวัด” เป็นวิธีการหลักและสำคัญที่สุดในการสร้างและพัฒนาชุมชนวัด (ข้อ 13) (เทียบทิศทางฯ 2000-2010 : 39-44)

4. ชุมชนคริสตชนย่อยๆในบริบทชุมชนวัด (เทียบหนังสือ “วิถีชุมชนวัด” หน้า 24) Basic Ecclesial Communities (BEC) or Small Christian Communities (SCC) in the Context of the Parish Community.

เป็นชุมชนย่อยๆ	เพราะมีปฏิสัมพันธ์กันในฐานะเป็นชุมชนหรือหมู่คณะที่มีจิตหนึ่งใจเดียวกันอย่างชัดเจน
เป็นชุมชนคริสตชนระดับวัดหรือพระศาสนจักรในระดับท้องถิ่น	เพราะทำให้พระศาสนจักรปรากฏชัดในชุมชนคริสตชนที่อาศัยอยู่ใกล้กันหรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และอยู่ภายใต้การนำของศาสนบริกรของพระศาสนจักร
ชุมชนย่อยๆที่เป็นพื้นฐานของชุมชนวัด	เพราะประกอบด้วยครอบครัวจำนวนหนึ่งสัมพันธ์กันเป็นชุมชนย่อย และเป็นหน่วยพื้นฐานของชุมชนวัด / พระศาสนจักรและประชาคม

ชุมชนคริสตชนย่อยๆในชุมชนวัด จึงเป็น...	
ชุมชนแห่งความเชื่อ	เพราะมีการพบปะกันในฐานะคริสตชนเพื่อให้พระวาจาหล่อเลี้ยงชีวิต
ชุมชนแห่งความรัก	เพราะมีบัญญัติแห่งความรักของพระคริสต์เจ้าเสมอเหมือนกัน
ชุมชนแห่งการสรรเสริญภาวนา	เพราะมีการภาวนา/ร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ
ชุมชนแห่งการประกาศข่าวดี	เพราะเป็นประจักษ์พยานด้วยการเจริญชีวิตความเชื่อและการแพร่ธรรม

5. พระคัมภีร์ที่พระหัตถ์พระเจ้าฝึมือมนุษย์ (หน้า 7-8)

เราจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการอ่านพระคัมภีร์หากเราอ่านใน **“บริบทแห่งความรักและมิตรภาพ”** ระหว่างเรากับพระเจ้าผู้ตรัสกับเรา พระคัมภีร์เป็นเสมือนจดหมายที่พระเจ้าทรงเขียนถึงลูกๆของพระองค์ เราจึงต้องอ่านด้วยความรัก มิใช่อ่านเพื่อรู้เนื้อหาเท่านั้น แต่อ่านเพื่อจะได้รักพระเจ้ามากขึ้น ในพระคัมภีร์เรามีได้พบกับข่าวสาร แต่เราพบกับบุคคล ประโยชน์จากการอ่านพระคัมภีร์มิได้อยู่ในการทดสอบว่าเรารู้มากเพียงใด แต่อยู่ในความสัมพันธ์ระหว่างเรากับพระเจ้ามากกว่า พระเยซูทรงดำนิษาวีวว่า **“ท่านทั้งหลายค้นคว้าพระคัมภีร์เพราะคิดว่าท่านจะพบชีวิตนิรันดร์ได้ในพระคัมภีร์นั้น พระคัมภีร์นี้เองเป็นพยานถึงเรา แต่ท่านก็ไม่ยอมมาหาเราเพื่อจะมีชีวิต”** (ยน 5:39-40)

สัมผัสภาพที่ลึกซึ้งกับพระเจ้าจะนำเราไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับพระองค์ได้ เป็นความเข้าใจที่อยู่เหนือลายลักษณ์อักษร เมื่อหัวใจเราเต็มเปี่ยมด้วยความรัก เราจะไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการอ่านพระคัมภีร์ถึงแม้เราจะรู้ข้อความต่างๆจนขึ้นใจ แต่เราก็ก็นึกที่จะอ่านและได้ยินคำพูดเหล่านั้นอีก เพราะมันเป็นคำพูดของคนรัก เราจะไม่เบื่อหน่ายที่จะฟังเรื่องราวต่างๆ รวมทั้งเนื้อหาที่อยู่ในพระคัมภีร์เพราะจิตใจเรามีได้จดจ่ออยู่ที่เนื้อหา แต่อยู่ที่คนรักที่พูดกับเราทางเนื้อหาเหล่านั้น ตราบใดที่คนรักพูดกับเรา ก็มีความสุข สุขในความรักนี้เองที่เราเข้าใจพระวาจาของพระองค์อย่างเข้มข้นทุกครั้งที่เราอ่านและได้ยินพระวาจานั้น